

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Društvenogeografske osnove turizma

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti studijskog programa Turizmologija

8. Trajanje / semestar: 1 2**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Turizmologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alma Kadušić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alma.kadusic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- utvrditi i savladati geografsku dimenziju stanovništva, privrede i naselja, kao i njihovih međusobnih veza i odnosa sa turizmom;
- razviti kritičko i prostorno mišljenje o globalnim društveno-geografskim pojavama i procesima;
- unaprijediti geografske predstave o globalnom prostoru i globalnim turističkim procesima;
- uočiti društveno-geografske, lokalne i regionalne specifičnosti relevantne za razvoj turizma u različitim područjima u svijetu;
- osposobiti studente za praktičnu primjenu stečenih znanja u turističkim istraživanjima uže i šire okoline.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra studenti, koji su tokom izvođenja nastave kontinuirano obavljali predispitne aktivnosti i obaveze, će znati:

- identificirati i analizirati različite društveno-geografske pojave i procese;
- pravilno tumačiti društveno-geografske specifičnosti različitih područja u svijetu i utvrditi njihov značaj za turistički razvoj;
- identificirati uzročno-posljedične veze i odnose između turizma i društveno-geografske sredine;
- sagledati i objasniti uticaj turizma na transformaciju društveno-geografske sredine (stanovništvo, naselja, privredu i dr.);
- stečena znanja primijenjivati u praktičnim turističkim istraživanjima.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Formiranje socijalno-ekonomske makrogeografije svijeta;
Komponente i faktori geografske podjele rada;
Mjesto i uloga turizma u geografskoj podjeli rada;
Stanovništvo kao faktor turističkih kretanja;
Globalni razmještaj stanovništva; Dinamika razvoja stanovništva; Strukture stanovništva;
Međurelacije stanovništva (i njegovih struktura) i turističke djelatnosti;
Naselja kao turistička vrijednost; Naselja kao turistički disperzivi i destinacije;
Razmještaj naselja u svijetu; Ruralno i urbano stanovništvo i turizam;
Odnos međuzavisnosti turističke i ostalih funkcija naselja;
Ekonomska geografija i turizam;
Raznorodnost uticaja pojedinih ekonomskih djelatnosti (i sektora djelatnosti) na razvoj turizma;
Pozitivni i negativni efekti uticaja turizma na privredu;
Društveno-geografske karakteristike regiona i zemalja svijeta.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, metoda praktičnog rada i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne i praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je pismeni i obuhvata pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na pismenom ispitu je 50, a za polaganje ispita potrebno je osvojiti 25 bodova. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom pismenom ispitu.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	0-50	85 - 94	9	B
Ukupno	0-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Sharpley, R. (2018). *Tourism, Tourists and Society*. Taylor & Francis.
2. Kadušić, A., Smajić, S., Mešanović, Dž. (2018). *Turistička geografija: fizičkogeografske i društvenogeografske osnove turizma*. Tuzla: Off-set Tuzla, Geografsko društvo TK.
3. Manić, E. (2013). *Ekonomska geografija*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, Centar za izdavačku djelatnost.
4. Maksin-Mićić, M. (2007). *Turizam i prostor*. Beograd: Univerzitet Singidunum, Fakultet za turistički i hotelijerski menadžment.
5. Nejašmić, I. (2005). *Demogeografija - stanovništvo u prostornim odnosima i procesima*. Zagreb: Školska knjiga.
6. Vresk, M. (2002). *Razvoj urbanih sistema u svijetu*. Zagreb: Školska knjiga.
7. Besermenji, S. (2001). *Društveno-geografske osnove turizma*. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, Institut za geografiju.

22. Internet web reference:

United Nations Department of Economic and Social Affairs. <http://esa.un.org/unpd/wpp/>
 World Tourism Organisation - UNWTO. www.e-unwto.org
 World Travel and Tourism Council - WTTC. www.wttc.org

23. U primjeni od akademske godine:

2022/2023

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

27.09.2022